

ΕΤΟΣ Ε. ΑΡΙΘΜΟΣ 271

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΝΙΚΟΣ ΑΝΔΡΟΥΛΙΑΚΗΣ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΗΛΕΦΩΝΟΥ 10

ΜΕΤΑ ΠΕΝΤΕ ΕΤΗ...

Τὸν Σεπτέμβριον 1922, πρὸ 5 δηλ. πλήρων ἐτῶν ἐξε-
δόθη τὸ πρῶτον ἡ «Δημοκρατία» σὲ μικρὸ σχῆμα, μὲ ἀρ-
ξία ἀνεξαρτησίαν, σηματοφόρος τῆς Δημοκρατικῆς Ἰδέας
μέσω μιᾶς ἐποχῆς σχεδὸν βασιλοκρατουμένης, ἐν τῷ μέσῳ
ἐνὸς περιβάλλοντος σχεδὸν παγεροῦ, συνειδημένου νὰ μὴ
προσέχη τὸν Τύπον, μοιρολατρικοῦ καὶ ἀδιαφόρου. Ἐπρά-
βηξε μὲ μίαν σπαθάτην ἀκαμψίαν τὴν γραμμὴν τοῦ σαφοῦς
εἰλικρινοῦς καὶ ἐντίμου προγράμματός της, ἐφαρμόσασα
ἰδίαν πολιτικὴν, ὑποστηρίξασα ἴδιον πολιτικὸν κόσμον,
ταχθεῖσα ἀντίθετος πρὸς τὸν κόσμον αὐτὸν ὅταν ἐκεῖνοι
ποῦ τὸν ἐσχημάτισαν, ἀρνηταὶ τῆς πολιτικῆς πίστεως ἐξ
ἧς ἐξεκίνησαν, ἐχώρησαν εἰς διαφορετικὰ κατευθύνσεις,
ἄνεργατοὶ, πεφοβισμένοι, ἐκμεταλλεῖται τῶν περιστά-
σεων, ξένοι πρὸς τὰ κίνητρα μιᾶς ἰδεολογίας ποῦ ἐπιτέλους
ἔχει κερδίσει τὴν θέσιν της εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ τόπου.

Ἡ «Δημοκρατία» εἰσέρχεται σήμερον εἰς τὸ 5ον ἔτος
τῆς ἐκδόσεως της. Τηρήσασα μίαν ἀλύγιστην ἀνεξαρτη-
σίαν, σχεδὸν κλονίζεται εἰς τὰς οικονομικὰς της βάσεις.
Ἀλλὰ τὴν ὠραίαν σημαίαν τῆς αὐτοτελείας της τὴν ἐκρά-
τησε πάντοτε ὑψηλά, ὑπὲρ τὰ πρόσωπα, ὑπεράνω τῶν
πραγμάτων, κυρία τῶν αἰσθημάτων της καὶ τῆς ψυχικό-
τητός της, ἄψογος ἰέρεια τῶν ἰδανικῶν ποῦ πληροῦν τὴν
δημοκρατικὴν Ἑλλάδα, εὐμενῆς πρὸς τὴν νεοκοινωνικὴν
κατεύθυνσιν ποῦ αὐρίον, εἰς πολὺν προσεχῆς αὐρίον, θὰ
δεσπόσῃ τῶν Κρατῶν, προστάτις τῶν τοπικῶν συμφερόν-
των κατὰ τὸ δυνατόν.

Ἡ ἐντιμὸς αὐτῆ πορεία τῆς «Δημοκρατίας» εἶναι γνω-
στὴ εἰς ὅσους θέλουν νὰ βλέπουν καὶ νὰ ἐκτιμοῦν. Καὶ ἡ
κατεύθυνσις αὐτῆ θὰ συνεχισθῇ ὡς ἤρχισεν. Ἀλύγιστος,
ἀπολύτως ἰδεολογικὴ, ἀπροσωπόληπτος, φανατικὴ εἰς τὴν
πίστιν της καὶ εἰς ἑαυτήν.

Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ,

Ο Κ. ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΟΜΙΛΕΙ ΠΡΟΣ ΤΗΝ «ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΝ»

Ὁ Ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Συγ-
κοινωνίας κ. Ἰω. Μεταξᾶς
ἀρχηγὸς κοῦ κόμματος τῶν
Ἐλευθεροφρόνων, εὐηρεστήθη
νὰ ἀνακοινώσῃ χθές, ἀπευ-
θυνόμενος διὰ τῆς «Δημοκρα-
τίας» πρὸς τὸν Κρητικὸν
Λαόν.

—Εὐτυχῶς κατορθώθη ἡ
ψήφισις τῶν νομοσχεδίων περὶ
ὁδοποιίας εἰς τὴν Βουλὴν πρὸ
τῆς διακοπῆς τῶν ἐργασιῶν
αὐτῆς. Ἀντελήφθητε μὲ πόσον
φανατισμὸν ἐπολεμήσαμεν τοὺς
ἀντιθέτως θελήσαντας. Οἱ ἀν-
τίπαλοι μας ἠθέλησαν ἐκ λό-
γων κομματικῆς σκοπιμότητος
νὰ παρακωλύσουν τὸ ἔργον
μας, τὸ ἔργον τῶν μεγάλων
συγκοινωνιακῶν προσπαθειῶν,
ἀλλ' ἡ ἐξέγερσις κατ' αὐτῶν ἔν-
ταῖς Ἐπαρχίαις τῶν μεταξὺ
τῶν φίλων τῶν εἶναι ἐνδεικτι-
κὴ τοῦ ἐνδιαφέροντος μὲ τὸ ὅ-
ποῖον ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς πα-
ρακολουθεῖ τὸ μεγάλο αὐτὸ
ζήτημα.

Ψηφισθέντων τῶν σχετικῶν
νομοσχεδίων, ἐγκαινιάζεται
μία ἐντελῶς νέα, πρωτότυπος

ἀλλ' ἀπολύτως αἰσιόδοξος συγ-
κοινωνιακὴ πολιτικὴ τῆς ὁποίας
τ' ἀγαθὰ θὰ ἐκτιμήσουν καὶ οἱ
Πολῖται καὶ τὸ Κράτος.

Τὸν ἠρωτήσαμεν ἐὰν θὰ
βραδύνη καὶ μέχρι τίνοσ ἡ ἐ-
φαρμογὴ τοῦ ψηφισθέντος
προγράμματος ὁδοποιίας.

—Θὰ βραδύνη ὅσον χρόνον
θ' ἀπαιτήσῃ ἡ ἀναγκαία προ-
καταρκτικὴ ἐργασία. Ἀλλὰ τα-
χέως θ' ἀρχίσωμεν. Πρέπει δὲ
νὰ εἰσθε βέβαιοι σεῖς ἰδίως ποῦ
τόσον ἔχετε ἀδικηθῆ κατὰ τὸ
παρελθόν, προκειμένων ἔργων
Συγκοινωνίας ὅτι ἀπὸ σᾶς θ'
ἀρχίσωμεν.

Ἐτονίσσαμεν εἰς τὸν κ. Ὑ-
πουργὸν τὴν τραγικὴν κατά-
στασιν εἰς τὴν ὁποίαν εὐρηται
τὸ συγκοινωνιακὸν ζήτημα ἐν
Κρήτῃ καὶ μάλιστα ἐν Ρεθύμ-
νῃ, καὶ τὸν ἠύχαριστῶμεν δι'
ὅσα ἀγαθὰ σκέπτεται ὑπὲρ
ἡμῶν.

Ν. ΑΝΔΡΟΥΛΙΑΚΗΣ

Η ΑΙΩΝΙΑ ΑΘΗΝΑ ΟΠΩΣ ΤΗΝ ΒΛΕΠΟΥΜΕ ΟΙ ΕΠΑΡΧΙΩΤΕΣ

Ἡ πόλις τῆς αἰωνίας κινή-
σεως. —Μία καταπληκτικὴ ἀθ-
ξησις πληθυσμοῦ. —Ἡ μονοκα-
τοικίαι καὶ τὰ οἰκοδομικὰ γού-
σια τῶν Ἀθηναίων. —Τὸ αἰώ-
νιον τροπάριον τῆς νοσταλγίας.

Τριῶν χρόνων ἀπουσία ἀπὸ τὴν
Ἀθήνα δὲν εἶναι μικρὸ πρᾶγμα.
εἶναι καθὼς ἀνάφινεις ἓνα κοριτσάκι
τριῶν χρόνων καὶ ἔπειτα ξαναγυρί-
σεις καὶ τὴν βροῖσεις σχηματισμέ-
νην, ντεμουάζελαν, καλόστηθην καὶ
μαρμαροτραχήλαν καθὼς λέει ὁ
Ποιητής, ἐντελῶς ἀγνώριστην.

Ἡ Ἀθήνα ἀλλάσσει μορφήν δύο
φορὰς τὸ χρόνο, τὸ χειμῶνα καὶ τὸ
καλοκαίρι, τίς δύο αὐτὲς ἀντίθετες
σαῖζόν, μὴ μεγαλώνοντας ἀπλῶς
ἀλλὰ καὶ ἐξωραϊζομένη ἔτσι ποῦ νὰ
τὴν θαρῆς καὶ Μεγάλη καὶ Ὁραία.
Παρά τὴν οικονομικὴν κρίσιν ποῦ
ἀσυγκίνητος μαστίζει τίς ἐπαρχιακῆς
ἀγορᾶς καὶ τὴν ἐπαρχιακὴ Κοινωνία,
στὴν Ἀθήνα, καθόσον τουλάχιστον
ἓνας ποῦ ποῦ περνᾶει μπερὶ ν' ἀν-
τιληφθῆ, πάλαι τρελλὴ ἡ ζωὴ, κα-
θὼς μέσ' ἐπαναστημένη φλέβα ὁ
σφυγμὸς.

Ἡ Ἀθήνα κατήντησε ἡ πόλις τῆς
αἰωνίας κινήσεως. Στους κεντρικοὺς
δρόμους, πρέπει νάχη τέσσερα τὰ
μίτρα διὰ νὰ τὴν γλυτώσῃ ἀπὸ τὰ
αὐτοκίνητα. Εὐτυχῶς ποῦ οἱ πόλι-
σιαν σώζουν τὴν κατάστασιν. Ἀνε-
βάζουσι σὲ 15.000 τ' αὐτοκίνητα
ποῦ κυκλοφοροῦν στὴν Ἀθήνα καὶ
καθεμέρι ἡ Ἀθήνα ἀλλώνει στίς
τέσσερις ἄκρες τῶν ἀνέμων, ἔτσι ποῦ
ἀγρονες καὶ μικρινές ἐκτάσεις τώρα
καὶ λίγα χρόνια ἔχουν ἐξελεγχθῆ σὲ
συνκοιμισμοὺς καὶ πυκνοὺς καὶ μὲ
τακτικὴν συγκαίνωσι, μ' ὅλες τίς εὐ-
κολίας ποῦ ἔχουν οἱ κεντρικοὶ δρό-
μοι τῆς Ἀθήνας καὶ πρῶτα ἀπ' ὅλα
μὲ ρυμοτομίαν ἀψογῆ, κατὰ πλατεῖς
δρόμοι, τ' ὀλιγότερο 14 μέτρα σὲ
κάθε σαράντα μέτρα—τόσφ πυκνές
καὶ γραφικῆς εἶναι ἡ κάθεται. Ἐπει-
τα κείνη ἡ ἀρχιτεκτονικὴ. Τόση
πρόδος. Σπιτάκια κουλκίσιες. Καὶ
ἀπλές, σύντομες μονοκατοικίαις μὰ
ὡς τόσο χαριτωμένες, γραφικῆς,
ψεύτικες. Ἀλλὰ καὶ τὰ βαρῖα μέγα-
ρα χτισμένα πάνω σ' ἀριστουργηματικὰ
σχέδια, σὲ ρυθμὸ, καθὼς ἰχνογρα-
φήματα, ποῦ μ' ὄλο τὸν ὄγκο τους,
δὲν τὰ αἰσθίνεσαι στὸ στομάχι σου,
μ' ἀντίθετα τὰ νιώθεις, καθὼς φαν-
ταστικῆς προσπάθειες τ' ἀνθρώπων
νὰ φτάσῃ τὸ Θεό, σὲ ὑπέροχες ἀνα-
τάσεις.

Καὶ τὰ περισσότερα—σχεδὸν ὅλα
τὰ μέγαλα αὐτὰ χτίζονται ἀπὸ τσι-
μέντο ἢ ἀπὸ κούφια τοῦβλα στηριγ-
μένα πάνω σὲ τσιμεντοδοκούς, 4
καὶ 5 ἀπαρτεμάρι,—ἀληθινοὶ κολοσ-
σοί. Στοιχίζουσι δὲ λιγότερο ἀπ' ὅτι
στὴν Κρήτη, σ' ἀφίουν δὲ ἓνα 20
καὶ 30 ὀλο τῶν κεφαλαίων ποῦ ἔο-
δεύεις στὴν οἰκοδομῆ.

Οἱ φτωχοὶ ἐπαρχιωτῆς βλέποντας
ὅλη αὐτὴ τὴν κίνησι, τὴν ἀκατάπαν-
τῆ, τὴ χωρὶς μετρομῶ, τὴ ζωὴ αὐτῆ
ποῦ περνᾶει περὸσά μας καθὼς ἄ-
νεμος, τὰ χάνουμε κυριολεκτικῶς.
Τοὺς γνωρίζεις ἀπὸ τὸ ντύσιμο, τὴν
στάσι, τὸ βάδιμα, τὴν ἐμφάνισι,
τὸν τρόπον τοῦ κινεῖσθαι, τὴν προ-
σπάθειαν ν' ἀποφύγουν τὰ δυσάρε-
στα τῶν αὐτοκινήτων, τὴ χαζομάρα

τ' ἀποθανυμισμού πρὸ τῶν προθη-
κῶν τῶν μεγάλων καταστημάτων,—
μυρίζουν ἐπαρχιωτισμὸν ἀπὸ ἀπό-
στασιν τουλάχιστον ἑκατὸν ὑαδῶν.
Μονάχα μερικοὶ τύποι, ἐγκλιματι-
σθέντες, τὸν ἔχουν πάρει τὸν ἀέρα
τῆς Ἀθήνας, μὰ κί' αὐτοὺς εὐκόλως
τοὺς συναντᾶς νὰ περιτογυρίζουν
στὰ Κρητικὰ Κέντρα, στὸ «μαγκου-
ρόδικο» τὸ ἱστορικὸ καφενεῖο τοῦ
σταθμοῦ, τὰ «Ὀλύμπια» τὸ ἐξευγε-
νισμένο Κέντρο τῆς Κρητικῆς Νεο-
λαΐας.

Μὰ πάντα τὰ Ρεθεμνάκι γιὰ ὅσους
τῶξσαν καὶ τὸ αἰσθάνθησαν εἶναι
ἡ γλυκίαι πόλις τοῦ ἠουχασμοῦ καὶ
ὅσους δοκιμάζουν ἐδῶ τίς πικρῆς
τῆς πολυκόπης Ἀθηναϊκῆς ζωῆς δὲν
μποροῦν παρὰ νὰ τὸ θυμηθῶν καὶ
νὰ τὸ νοσταλγήσουν. Καὶ νὰ τὸ ξα-
ναχίσουν.

Κατὰ καθήκον ἐπισκεπτόμεθα καὶ
τὴν Βουλὴν. Καμία τάξι. Ὁ Προ-
εδρικός κώδων κροῖεται συχνότατα.
Οἱ δημοσιογράφοι ἀποθανατίζουσι
τὰς ἀνοησίας τῶν Πατέρων τῆς Φυ-
λῆς. Οὐμλεῖ κάποιος βουλευτής. Δια-
τηρεῖ ἀψογὸν χωρίστρα, τὰ χέρια
στὶς τσέπες. Πηγαινόερχεται καὶ ὀμι-
λεῖ. Δὲν ἀκούεται. Αἱ ἐφημερίδες ἀ-
νέγραψαν ὅτι ὀμίλησε περὶ τοῦ δυ-
νατοῦ τῆς οικονομικῆς ἀνορθώσεως
τῆς Χώρας ὑποβοηθημένης ὑπὸ
τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν! Παρόν-
τες καὶ οἱ ἡμέτεροι κ. Ε. Φωτιάκις
καὶ Β. Σκουλάς. Ὡς τόσο ὁ κόσμος
τὴν αἰσθάνεται τὴ ζωὴ, τὴ ζῆ ὁ ἔ-
ρωσ κυκλοφορεῖ ἐλεύθερα στοὺς δρό-
μους κατὰ ζευγάρια, ἡ τσέπες πρέπει
νὰ εἶναι διαρκῶς ἀνοικτές. Οἱ λέγον-
τες ὅτι ἡ ζωὴ στὴν Ἀθήνα εἶναι οἰ-
κονομικὴ, βλακεύουν. ἐδῶ ἔοδεύει
κάνεις σ' ἐλαφρὰ ἔξοδα ὅσα σχεδὸν
φθάνουν γιὰ νὰ γυρίσῃ ὀλόκληρο
σπίτι στὴν ἐπιτοχία

Ν. ΝΙΡΑΝΤΗΣ

ΑΘΗΝΑΓΚΟΣ ΤΥΠΟΣ

ΣΤΟ ΜΠΑΡ ΤΟΥ ΦΑΛΗΡΟΥ

Χθὲς ὁράδου, μοῦ ἔλεγε, καλὸς
κάγχθδς Ρεθεμιώτης, στὸ «Μπαρ»
τοῦ Φαλήρου, κατὰ τὸ σημεῖον τοῦ
λογαριασμοῦ ὅστις ὑπῆρξε ξεθεωτι-
κός.

—Βρὲ κλέφταροι. Εἰκοσιδραχμῆς
τὸ πατήρι ἢ μύτρα.

Τοῦ παρετήρησα ὅτι δὲν ἔχει δι-
καιον νὰ παραπονηταί.

Ἐδῶ δὲν ἱκανοποιεῖς φίλε μου, ἀ-
πλῶς τὸ στομάχι, ἀλλ' ὀλόκληρον
τὸ αἰτήρησιόν σου σύστημα, ὅλες
τίς αἰσθήσεις σου μὲ τίς ὁποιεσ σὲ
ἐπρόκτισεν ὁ Θεός. Βλέπεις πόδι μέ-
χρι σφυρῶν, λαμὸν μέχρι τῶν ρα-
γῶν τοῦ στήθους, δραχλίνας μέχρι
τοῦ τριχωτοῦ τῆς ἀμμοσχάλης. Σχε-
δὸν βλέπεις τὴ μισὴ ραχοκοκαλίαν μὲ
ἐλόγγυμνη τὴν πλάτη. Νομίζεις πῶς
δὲν ἀξίζει τὸ ποικίλον αὐτὸ θέαμα
ἓνα πολλαπλασιασμὸν τοῦ συνήθους
λογαριασμοῦ τοῦ ἐστιατορίου τουλά-
χιστον ἐπὶ πέντε.

Μὲ προσέδεψε ὡς ἐὰν μὲ ἐλεεινο-
λόγει.

—Ἀστείότητες φίλε μου, ρωμαν-
τισμοὶ κούφιοι, καὶ ἀνευ τινὸς σημα-
σίας. Καθὼς θὰ ἔλεγον στὴν Κρήτη,
«φάτε μᾶτις ψάρια καὶ κοιλιά περι-
δρομος». Φίλε μου ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς
ἀπὸ τοῦ πειρασμοῦ διότι ἐδῶ μόνον
περὶ πειρασμοῦ πρόκειται.

Εἰς τὴν πλατεῖαν πλάξ τοῦ Φαλή-
ρου, βθῆως προχωροῦσαν στὴ θά-
λασσαν, νεανικά ζεύγη ἐχόρευαν